

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»

ПОЛОЖЕННЯ
про формування, затвердження та оновлення освітніх програм в
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»

СХВАЛЕНО

навчально-методичною комісією
ПВНЗ «Міжнародний економіко-
гуманітарний університет імені
академіка Степана Дем'янчука»
протокол № 7 від 25. 06. 2018 року

Голова навчально-методичної
комісії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ПВНЗ «Міжнародний
економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
протокол № 1 від 27.06. 2018 року

Голова Вченої ради
проф. Дем'янчук А.С.

Рівне 2018

1.1. Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм в ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (надалі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, ухвалених в травні 2015 р., Положення про організацію освітнього процесу в ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» на виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та інших внутрішніх нормативних документів університету.

1.2. Положення є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (Системи управління якістю університету).

1.3. Положення регулює порядок розроблення та реалізації освітніх програм Університету.

1.4. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти

1.5. Освітня програма відповідає вимогам стандарту вищої освіти щодо:
обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
переліку компетентностей випускника;
нормативного змісту підготовки здобувачів, сформульованого у термінах результатів навчання;
форм атестації здобувачів вищої освіти;
вимог до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
вимог професійних стандартів (у разі їх наявності).

1.6. Освітня програма (одна або декілька) може бути розроблена та реалізована Університетом в межах ліцензованої спеціальності на відповідному рівні вищої освіти.

1.7. Назви освітніх програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідної спеціальності, допускаючи повний збіг або використання парафрази, або за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм. У назвах освітніх програм також можуть

зазначатися назви типів програм підготовки бакалаврів і магістрів, що передбачені міжнародною стандартною класифікацією освіти, назви професій та професійних назв робіт за Національним класифікатором «Державний класифікатор професій ДКП 003:2010», нових професій, які систематично зустрічаються в оголошеннях роботодавців або існують інші переконливі докази їх існування або попиту на них у майбутньому і для яких здійснюється підготовка фахівців у межах цієї освітньої програми, а також назви ключових (спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, які відображені в стандарті (проекті стандарту) вищої освіти і є характерними саме для цієї спеціальності, кафедри, факультету, форм здобуття освіти, року набору тощо.

При цьому необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей освіти та спеціальностей (включаючи застарілі назви спеціальностей, які не відповідають даній спеціальності), характерних для них професій і професійних назв робіт, ключових спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, назв освітніх програм.

Назва освітньої програми не повинна вводити в оману.

1.8. Набір освітніх програм формується відповідно до суспільних потреб, повинен віддзеркалювати та на випередження враховувати тенденції розвитку економіки держави, запити бізнесу у висококваліфікованих фахівцях. Кожна з них є суттєвою складовою формування іміджу та конкурентних переваг Університету на ринку освітніх послуг.

1.9. Обов'язковим є забезпечення можливості вибору студентом навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

1.10. Успішне виконання ОП особою є підставою для присудження їй відповідного рівня вищої освіти.

1.11. Основні принципи, на базі яких розробляються ОП:

- системність – дотримання відповідності мети, змісту ОП, методів, форм, засобів, технологій і механізмів реалізації освітнього процесу очікуваним результатам навчання;
- наступність – наявність послідовного зв'язку між різними етапами освітнього процесу та ступенями вищої освіти;
- інноваційність та інтегрованість освіти і науки – врахування сучасних досягнень розвитку науки та відображення результатів наукових досліджень у змісті ОП;
- студентоцентрованість – зорієнтованість освітнього процесу на студента, його здатність навчатися та набувати ним відповідні компетентності;
- формування компетентностей студентів як їхніх результатів навчання;

- врахування потреб, інтересів та вимог усіх зацікавлених сторін;
- інтеграція освітнього процесу у Європейський простір вищої освіти;
- модульність – структурування змісту ОП;
- збалансованість та реалістичність ОП – об’єктивність присвоєння кредитів компонентам ОП, здатність студентів у визначені терміни навчання набути очікувані компетентності за результатами виконання програми;
- гнучкість та мобільність структури ОП – можливість адаптації структури і змісту ОП до змін потреб та інтересів зацікавлених сторін;
- відповідність ОП Національній рамці кваліфікацій.

1.12. Вимоги до ОП, які регламентовані стандартами вищої освіти:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- наявність переліку компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- відповідність вимогам системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2. Структура та зміст освітніх програм

2.1. ОП складається з (додаток):

- титульної сторінки;
- сторінки (листа) погодження ОП;
- передмови;
- опису профілю ОП;
- характеристики розподілу змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки;
- переліку компонент ОП;
- структурно-логічної схеми послідовності вивчення компонент ОП;
- інформації про форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП;
- матриці відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам ОП.

2.2. Зміст ОП:

2.2.1. У передмові ОП зазначають її відповідність існуючим стандартам, вказують перелік зацікавлених сторін, за участю яких розроблена ОП (працедавці, адміністративні та науково-педагогічні працівники Університету, науковці, студенти тощо), зовнішніх рецензентів, склад робочої групи, гаранта ОП, відомості щодо обговорення та схвалення ОП на Вченій раді Університету, інформацію про затвердження ОП.

2.2.2. Опис профілю ОП відображає основні її риси та найсуттєвішу інформацію про неї, визначає предметну галузь, до якої вона належить, специфічні особливості, що відрізняють ОП від інших подібних програм. Опис профілю ОП містить загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, а також інформацію щодо: здатності випускника до працевлаштування та подальшого навчання; викладання та оцінювання; програмних компетентностей (інтегральних, загальних та фахових); програмних результатів навчання (знань, умінь, здатностей до комунікацій, самостійної діяльності, відповідальності); ресурсного забезпечення реалізації програми та академічної мобільності.

2.2.3. Розподіл змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки відображає розподіл обсягу компонентів ОП за циклами загальної та професійної підготовки та обов'язковими і вибірковими складовими.

2.2.4. Перелік компонент ОП – назви обов'язкових і вибіркових компонент ОП з їхніми кодами, обсягами в кредитах та формами підсумкового контролю у розрізі циклів загальної і професійної підготовки.

2.2.5. Структурно-логічна схема послідовності вивчення компонент ОП – схематичне відображення логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін та інших компонент ОП.

2.2.6. Інформація щодо форм атестації – форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за результатами виконання ОП (випусковий екзамен та/або захист кваліфікаційної роботи).

2.2.7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП та матриця відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам визначають взаємозв'язок програмних результатів навчання, програмних компетентностей та компонент ОП.

2.3. Розподіл змісту ОП за групами компонент та циклами підготовки, перелік компонент ОП визначає робоча група відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в університеті.

3. Порядок розроблення та запровадження освітніх програм

3.1. Освітні програми Університету запроваджуються за ліцензованими спеціальностями з метою забезпечення потреб держави (суспільства) у висококваліфікованих фахівцях, а громадян України – в освітніх послугах гарантованої якості, виконання замовлення ринку праці, забезпечення професійної успішності випускників, зростання ролі Університету у наданні освітніх послуг на міжнародному рівні (у тому числі шляхом розширення участі у міжнародних програмах академічної мобільності).

3.2. Розроблення проекту Освітньої програми можуть ініціювати кафедри, а також окремі штатні науково-педагогічні працівники.

Для розроблення проекту програми ініціатори формують робочу групу, мінімальні вимоги до кадрового складу якої визначаються Ліцензійними

умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти і чинними документами, які регламентують питання акредитації Освітніх програм.

3.3. Відкриття освітніх програм складається з таких етапів:

- 1) обґрунтування необхідності відкриття Освітньої програми (формування пояснювальної записки);
- 2) попереднє погодження навчально-методичною комісією факультету;
- 3) розроблення проекту опису Освітньої програми та проекту навчального плану;
- 4) експертиза проектних матеріалів (пояснювальної записки, опису Освітньої програми та проекту навчального плану): внутрішня оцінка на рівні структурного підрозділу, зовнішня фахова експертиза і внутрішня оцінка на рівні Університету;
- 5) затвердження проекту Освітньої програми.

У внутрішній оцінці на рівні Університету беруть участь Навчально-методична комісія Університету, відділ акредитації та ліцензування, навчальна частина, Центр забезпечення якості освіти, Вчена рада та вводиться в дію наказом ректора по Університету. У зовнішній оцінці беруть участь ключові роботодавці.

3.4. Завідувачі кафедр формують робочу групу з розробки та постійного розвитку освітніх програм (далі робоча група). Керівником робочої групи призначається гарант освітньої програми, який у своїх повноваженнях керується вимогами Положення про організацію освітнього процесу студентів та несе відповідальність за якість освітньої програми. До складу робочої групи включаються провідні фахівці Університету, практики, студенти.

3.5. Безпосереднє керівництво Освітньою програмою за рівнями вищої освіти здійснює гарант Освітньої програми – штатний науково-педагогічний працівник Університету, який має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до Освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Вимоги щодо кваліфікації гаранта Освітньої програми визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти. Один науково-педагогічний працівник може бути гарантом тільки однієї Освітньої програми.

Гарант Освітньої програми несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання на освітній програмі, своєчасне надання інформації з моніторингу програми, її акредитацію та конкурентоздатність.

Призначення гарантів Освітніх програм здійснюється наказом ректора Університету. Відсутність в Освітньої програми гаранта є формальною підставою для її припинення (закриття).

3.6. Робоча група:

3.6.1. Здійснює моніторинг, аналізує ситуацію на ринку праці, вивчає потреби суспільства, професійного середовища, вимоги і запити партнерів,

випускників освітніх програм відповідної спеціальності (галузі знань), проводить консультації зі студентами.

3.6.2. Вивчає аналогічні освітні програми у ЗВО України та за кордоном.

3.6.3. Досліджує існуючу та прогнозу ситуацію в аспекті законодавчих та інституційних реформ.

3.6.4. Вивчає та аналізує дані приймальної комісії щодо кон'юнктури прийому абітурієнтів не менше, ніж за останні 5 років.

3.6.5. Обговорює назву та зміст майбутньої освітньої програми на випусковій кафедрі із залученням:

фахівців з інших споріднених кафедр та факультетів;

потенційних роботодавців, інших представників професійної спільноти;

студентів старших курсів споріднених спеціальностей;

випускників, які здобули освітній рівень магістра в минулі 2-3 роки.

3.6.6. Визначає перелік компетентностей фахівця, які необхідно розвинути /сформувані в процесі підготовки за освітньою програмою на основі результатів аналізу (відповідно до п.3.6.1), що має складатися з загальних (міжособистісних, системних та інших) відповідно до стандарту вищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю / спеціалізацією для відповідного рівня вищої освіти), та фахових компетентностей, що визначають унікальність/відмінність освітньої програми з урахуванням Національної рамки кваліфікацій.

3.6.7. Складає Профіль освітньої програми підготовки відповідно до рівня присвоєваних кваліфікацій та з урахуванням типових видів занять випускників.

3.6.8. Визначає перелік запланованих результатів навчання (опис того, що здобувач освіти повинен знати, вміти і бути здатним продемонструвати після завершення навчання) за освітньою програмою: загальних – відповідно до стандарту вищої освіти; та фахових – відповідно до переліку визначених фахових компетентностей. Для формування Профілю програми обираються програмні результати навчання (кількістю 15-20).

3.6.9. Складає матриці, що надають можливість робочій групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми, які результати навчання дублюються в різних компонентах освітньої програми тощо; а на цій підставі формує остаточний перелік і зміст компонент освітньої програми.

3.6.10. Надає проєкт освітньої програми в доступній формі роботодавцям (зацікавленим фахівцям) для погодження і підтримки введення відповідної освітньої програми.

3.6.11. Вносить при необхідності корективи в проєкт та складає освітню програму за встановленою формою (додаток).

3.7. Керівник робочої групи розробляє обґрунтування проєкту освітньої програми, де наводяться переваги введення нової освітньої програми, її особливості та відмінності від діючих в Україні та світі, структурно-логічна схема викладання дисциплін, що забезпечуватимуть досягнення запланованих

програмних результатів навчання, та представляє його на тематичному засіданні Науково-методичної ради Університету. На засідання запрошуються члени робочої групи, фахівці-практики, здобувачі освіти, партнери освітніх програм.

3.8. Прийняття рішення щодо відкриття будь-якої Освітньої програми в Університеті здійснюється за таких умов:

- 1) дотримання принципу прозорості;
- 2) проведення консультацій всіх зацікавлених сторін (науково-педагогічні працівники, адміністрація, студенти, роботодавці);
- 3) оцінка необхідного методичного, кадрового і матеріального забезпечення;
- 4) здійснення оцінки ризиків та оцінки економічної доцільності;
- 5) проведення зовнішньої експертизи;
- 6) забезпечення відкритого розгляду Освітньої програми (проекту Освітньої програми) і результатів оцінок та експертиз.

3.9. Рішення про відкриття Освітньої програми ухвалюється Вченою радою Університету за поданням Навчально-методичної комісії Університету з урахуванням Концепції освітньої діяльності, а також результатів проведених оцінок та рецензій.

3.10. На основі ухваленої Науково-методичною радою освітньої програми, розробляється проект навчального плану, відбувається його затвердження Вченою радою Університету в установленому порядку та включення до Правил прийому на навчання до університету; проводиться актуалізація відповідних документів.

3.11. Навчання за новою освітньою програмою проводиться в межах ліцензійного обсягу за спеціальністю.

3.12. Керівник робочої групи (гарант освітньої програми), завідувач випускової кафедри відповідають за організацію оприлюднення інформації про нову освітню програму в суспільстві, проведення відповідної профорієнтаційної роботи, прийом на навчання.

4. Порядок моніторингу, удосконалення та закриття освітніх програм в процесі їх реалізації

4.1. Моніторинг та удосконалення освітніх програм університету в процесі їх реалізації проводиться з метою забезпечення відповідності встановленим цілям діяльності, а також потребам студентів, суспільства в цілому. У результаті такого перегляду відбувається щорічне або за необхідності (поточні зміни у законодавстві, новинки /відкриття (асортимент, технології, техніка); наукові дослідження у певній галузі; інформація) оновлення програм

та робочих програм дисциплін, кваліфікаційних екзаменів, практик і, в цілому, удосконалення освітніх програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат удосконалення, інформуються всі зацікавлені сторони.

4.2. Регулярний моніторинг та удосконалення освітніх програм університету в процесі їх реалізації організовує керівник робочої групи із залученням її членів з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг, формування конкурентоспроможних компетентностей та створення сприятливого й ефективного освітнього середовища для студентів.

4.3. Критерії, за якими відбувається моніторинг та удосконалення освітніх програм університету в процесі їх реалізації, формуються як у результаті зворотного зв'язку з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками, партнерами та роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку спеціальностей та потреб суспільства.

4.4. Моніторинг Освітніх програм здійснюється на локальному і загальноуніверситетському рівнях. Вимоги до локального і загальноуніверситетського моніторингу за поданням навчально-методичної комісії Університету затверджуються ректором.

Локальний моніторинг здійснюється, як правило, членами робочої групи програми за участі профільних кафедр із залученням представників органів студентського самоврядування. Відповідальність за організацію і проведення локального моніторингу Освітньої програми покладається на її гаранта. Результати локального моніторингу не менш як один раз на рік обговорюються на науково-методичній комісії і на вченій раді факультету. Звіти з локального моніторингу подаються до Центру забезпечення якості освіти Університету.

Організація і здійснення загальноуніверситетського моніторингу, метою якого є узагальнення та поширення кращих практик в межах Університету, своєчасне виявлення негативних тенденцій, допомога у формуванні самозвітів для акредитації програм та формування фактологічної бази для акредитації, покладається на групу моніторингу якості освіти Університету. Центр забезпечення якості освіти готує аналітичні матеріали для Навчально-методичної комісії і Вченої ради Університету за звітами про локальний моніторинг.

Необхідною складовою локального і загальноуніверситетського моніторингу є опитування студентів, випускників та роботодавців щодо їх задоволеності Освітньою програмою, її компонентами, організацією і забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом.

4.5. Освітні програми регулярно переглядаються і удосконалюються робочими групами із залученням студентів та інших стейкхолдерів. Зібрана інформація аналізується, і освітня програма адаптується для забезпечення її відповідності сучасним вимогам.

4.6. Освітні програми переглядаються регулярно, але не рідше одного разу на 3 роки.

4.7. Оновлені освітні програми узгоджуються зі стейкхолдерами, представниками студентського самоврядування, завідувачем випускової кафедри, навчальною частиною, проректором з науково-методичної роботи, першим проректором, затверджуються Вченою радою та вводяться в дію наказом ректора.

4.8. Основними підставами для зміни та/або закриття Освітніх програм є:

- зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за відповідним рівнем та/або спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх та професійних стандартів;

- результати моніторингу, якщо ними встановлено: 1) недостатній рівень опанування програмних результатів навчання більшістю студентів; 2) недостатню валідність результатів оцінювання; 3) інші факти, які свідчать про недосягнення визначених Освітньою програмою цілей та/або недотримання вимог стандартів забезпечення якості;

- результати моніторингу ринку праці, якими виявлено невідповідність Освітньої програми його потребам;

- інші визначені законодавством України обставини.

4.9. Внесення змін до Освітніх програм і прийняття рішення про їх припинення здійснюються із дотриманням тих самих умов і у тому самому порядку, що і затвердження.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Назва ОПП / ОНП»

Першого / другого рівня вищої освіти

за спеціальністю № Назва

галузі знань № Назва

Кваліфікація: Назва кваліфікації

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / _____ /

(протокол № __ від «__» _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію з _____ 20__ р.

Ректор проф. А. С. Дем'янчук / _____ /

(наказ №__ від «__» _____ 20__ р.)

Рівне 20__ р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

1. Кафедра: протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Завідувач кафедри _____ (ініціали, прізвище)

2. Рада факультету: протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Голова ради факультету _____ (ініціали, прізвище)

3. Відділ ліцензування та акредитації:

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Начальник відділу _____ (ініціали, прізвище) « ____ » _____ 20__ р.

4. Центр забезпечення якості вищої освіти

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Завідувач центру _____ (ініціали, прізвище) « ____ » _____ 20__ р.

5. Навчальна частина:

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Начальник навчальної частини _____ (ініціали, прізвище) « ____ » _____ 20__ р.

6. Навчально-методична комісія: протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ р.

_____
(висновок, особливі умови за наявності)

Голова НМК _____ (ініціали, прізвище)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука у складі:

1. ...

2. ...

3. ...

.....

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. ...

2. ...

3. ...

.....

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності № ___ «Назва»

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука». Факультет _____
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	<i>Вказується ступінь вищої освіти та повна назва кваліфікації мовою оригіналу, які присуджуються на основі успішного завершення даної освітньої програми. Якщо за результатами успішного виконання ОП вищий навчальний заклад освіти має право присвоювати професійну(і) кваліфікацію(і), то подається її назва (перелік назв) та вказуються процедури їх присвоєння.</i>
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	<i>Тип диплому – одиничний, подвійний, спільний Обсяг вказується в кредитах ЄКТС та роках. Приклад: Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки</i>
Наявність акредитації	<i>Подається інформація про акредитацію ОП, у т.ч. іноземну чи міжнародну. Вказується: - назва організації, яка надала акредитацію даній програмі; - країна, де ця організація розташована; - період акредитації</i>
Цикл/рівень	<i>Приклад: НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.</i>
Передумови	<i>Вимоги щодо попередньої освіти. За необхідності вказується, що обмежує перехід на дану ОП. Приклад: Наявність повної загальної середньої освіти</i>
Мови викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	<i>Вказується термін дії освітньої програми до її наступного планового оновлення. Цей термін не може перевищувати періоду акредитації.</i>
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<i>Вказується адреса сторінки даної освітньої програми в Інформаційному пакеті / каталозі курсів закладу вищої освіти</i>
2 – Мета освітньої програми	
<i>Чітко та коротко формулювання (в одному-двох реченнях)</i>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	<i>Зауваження: Якщо ОП є мульти- чи міждисциплінарною, то вказується перелік її основних компонент, а також орієнтовний обсяг кожної компоненти у % від загального обсягу ОП. Якщо ОП є спеціалізованою (формальна спеціалізація в рамках спеціальності із відображенням цього в документі про вищу освіту), то вона повинна бути зареєстрована в НАЗЯВО.</i>

Орієнтація освітньої програми	<i>Освітньо-професійна (для молодшого бакалавра, бакалавра, магістра); Освітньо-наукова (магістра, доктора філософії) Відповідно до МСКО освітньо-професійна та освітньо-наукова програма може мати академічну або прикладну орієнтацію Доцільно коротко охарактеризувати наукову орієнтацію та професійні (спеціалізаційні) акценти</i>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<i>Загальна/спеціальна освіта в галузі /предметній області/ спеціальності Ключові слова</i>
Особливості програми	<i>Наприклад: обов'язковий семестр міжнародної мобільності; реалізується англійською мовою; вимагає спеціальної практики тощо. Також можуть вказуватися узгодженість даної ОП із програмами інших країн, експериментальний характер ОП та інші особливості, які надає Закон України «Про вищу освіту» в контексті академічної автономії</i>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<i>Коротко вказуються види економічної діяльності, професійні назви робіт (за ДКП) Можливості професійної сертифікації</i>
Подальше навчання	<i>Вказуються можливості для продовження навчання на вищому рівні.</i>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<i>Коротко (до 3-х рядків) описуються основні підходи, методи та технології, які використовуються в даній програмі. Наприклад: студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо.</i>
Оцінювання	<i>Наприклад: усні та письмові екзамени. практика, есе, презентації, проектна робота</i>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<i>Формулюється шляхом конкретизації інтегральної компетентності відповідного стандарту вищої освіти в контексті особливостей даної освітньої програми.</i>
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Рекомендується за необхідності із врахуванням особливостей конкретної освітньої програми вибирати (додаткові до визначених стандартом) компетентності із переліку загальних компетентностей проекту Тюнінг. Виділяються: - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності визначені вищим навчальним закладом. Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 8-12 загальних компетентностей, які в основному вибираються, з переліку проекту Тюнінг.</i>
Фахові компетентності (ФК)	<i>Корелює з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК, назви компетентностей формулюються із врахуванням категорій компетентностей НРК: знання, уміння, комунікація, автономія і відповідальність. Рекомендуються</i>

	<p>використовувати міжнародні зразки (проект Тюнінг, стандарти QAA тощо)</p> <p>Виділяються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності та, за наявності, в професійному стандарті, - компетентності, визначені ЗВО. <p>Якщо освітня програма передбачає наявність декількох неформальних спеціалізацій, то програмні компетентності доцільно формулювати для кожної спеціалізації зокрема.</p> <p>Передбачається, що в стандарті вищої освіти буде визначено 15-18 фахових (спеціальних) компетентностей</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Виділяються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти спеціальності (стандарт визначає нормативний зміст підготовки - 15-20 узагальнених результатів навчання, які корелюються з програмними компетентностями) та, за наявності, професійним стандартом. - програмні результати навчання, визначені вищим навчальним закладом (як правило, не більше 5). <p>Програмні результати навчання формулюються в активній формі із урахуванням різних рівнів складності у когнітивній сфері (таксономія Блума), а також у афективній та психомоторній сферах.</p> <p>Якщо вищий навчальний заклад вважає за доцільне класифікувати програмні результати навчання, то рекомендується це робити за наступною схемою (як в Додатку до диплома): Знання та розуміння, Застосування знань та розумінь, Формування суджень.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Вказуються специфічні характеристики кадрового забезпечення включаючи можливу участь закордонних фахівців.
Матеріально-технічне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Вказуються специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про академічну мобільність, про подвійне дипломування тощо
Міжнародна кредитна мобільність	Вказуються, наприклад, укладені угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають включене навчання студентів тощо
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості ОП в контексті навчання іноземних громадян

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.			
ОК 2.			
ОК 3.			
...			
Загальний обсяг обов'язкових компонент			
Вибіркові компоненти ОП			
<i>Вибірковий блок 1 (за наявності)</i>			
ВБ 1.1.			
ВБ 1.2.			
ВБ 1.3.			
...			
<i>Вибірковий блок 2 (за наявності)</i>			
ВБ 2.1.			
ВБ 2.2.			
ВБ 2.3.			
...			
Загальний обсяг вибірових компонент			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Бажано представляти у графічному вигляді.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види (форми) підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Приклад:

Атестація випускників освітньої програми спеціальності №__ «Назва» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з _____.

Атестація здійснюється відкрито та публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	....	OKn	ВБ1.1	ВБ1.2	....	ВБ1.n	ВБ2.1	ВБ2.2	.....	ВБ2.n
ЗК1	•	•	•	•	•						•	
ЗК2					•	•		•	•	•	•	
ЗК3	•	•	•	•								
....			•	•	•	•		•	•	•	•	•
ФК1			•	•	•	•	•			•	•	
ФК2	•	•	•	•	•	•	•			•	•	
ФК3					•	•	•	•	•	•	•	
....	•	•	•	•			•					

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

	OK1	OK2	....	OKn	ВБ1.1	ВБ1.2	....	ВБ1.n	ВБ2.1	ВБ2.2	.....	ВБ2.n
ПРН1	•	•	•	•	•						•	
ПРН2					•	•		•	•	•	•	
ПРН3	•	•	•	•								
....			•	•	•	•		•	•	•	•	•